

^{27/1873.} I Overensstemmelse med en Indstilling fra Politimesteren vedtog man at ansætte Hans Peter Wegner Høyer som Patrouillebetjent, fra 1ste Februar 1873 at regne, istedetfor Patrouillebetjent N. G. Koch, der har begjært sig entlediget fra samme Tid.

Medet den 6te Februar.

— Man valgte efter Udvalgets Forslag til Rodemestre: Kjøbmand P. L. Gall, Fabrikant G. Werner, Kjøbmændene N. Andersen, H. C. Løvgreen, E. H. Schriwer, A. Baumgarten, Jens Petersen, Alfred Jacobsen, Fritz Petersen, J. Ormslev, C. Petersen (Vesterport), Boghandler Nybner Petersen, Guldsmed N. H. Bendelbo, Vinhandler C. Olsen, Maler Amstrup, og til Suppleanter: Detaillist N. C. L. Preuss, Kjøbmændene Julius Meyling, E. Christensen, N. B. Nielsen, N. B. Møller og H. Rolding.

^{80—81/1867.} I Genhold til et Andragende fra Entreprenørerne for Vandværket om at erholde udbetalt 8000 Rd. vedtog man, under Forudsætning af, at Entreprenørernes Kvantionister Intet fandt derimod at erindre, at udbetale dem bemeldte Sum og at bemyndige Kasseudvalget til, om fornødent, at optage Beløbet som Laan hos Privatbanken paa samme Vilkaar som ommeldt i Mødet den 16de Januar 1873.

^{179/1868.} Det meddeltes af Udvalget for Bygninger og Inventariesager, at Opsørelsen af et Sprøjtehus paailagade var bortliciteret for 1950 Rd.

^{30/1872.} Det meddeltes, at der fra Ministeriet var modtaget Decisioner til og Kvittering for Havnens Regnskab for 1871.

^{226/1872.} Man vedtog og underskrev følgende Skrivelse til Stiftamtet angaaende Oplysninger om Arbejderbefolkningens Vilkaar:

„Byraadet undlader ikke herved at tilbagesende de med Indenrigsministeriets Cirkulære af 11te Oktober f. A. fremsendte Schemaer, vedrørende Arbejderbefolkningens Vilkaar, i bevareret Stand, og skal tillade sig dertil at knytte følgende Bemærkninger:

I Genhold til Cirkulærets Bestemmelse derom har der først været udsærdiget Lister dels over de Arbejdsgivere, der drive Gaandværk eller Fabriksdrift og som antoges dertil at anvende Medhjælpere, dels over de Arbejdsgivere, der antoges stadig at hyjselsætte et Antal af mindst 20 Arbejdere. Disse Lister ere bilagte under Nr. I. og V.

Overensstemmenbe med Bilag Nr. I. har der af Schema A. været udsendt 360 Stykker. Alle Schemaer ere ikke modtagne tilbage, men af de tilbagemodtagne ere c. 70 Stykker lagte til Side, da de vare tilbageleverede uden at være udfyldte, enten fordi de vedkommende Haandværkere erklærede, at de ingen Arbejdere holdt, eller fordi de, dog kun i færre Tilfælde, erklærede sig uvillige til at give de forlangte Dplysninger. Ifkun 263 Exemplarer ere modtagne tilbage i udfyldt Stand og fremsendes under Nr. II.

For at faa de udsendte Exemplarer af Schema A. saa godt udfyldte som muligt, havde man formaaet Byens Rodemestre til at ombære dem i Husene. Meningen var, at hvor de fandt Arbejdsgivere, som trængte til Hjælp med Hensyn til Udfyldningen, skulde de tilbyde deres Tjeneste. Vi maa beklage, at Hensigten ikke er naaet. Selv af de 263 tilbagemodtagne Exemplarer ere de fleste udfyldte paa en libet fuldbestgjørende Maade, og navnlig beklage vi, at Dplysning om Arbejdernes samt deres Koners og Børns Bierhverv er saa aldelss ufuldbestgjørende.

Sjönt Ministeriets Cirkulære ikke forlanger Dplysning om Daglejernes Vilkaar i Kjøbstæderne, har man dog forment, at det vilde have sin Betydning, om saadanne Dplysninger kunde tilvejebringes, dels fordi denne Klasse af Arbejdere her i Byen ikke er saa lidt talrig, dels fordi det her har vist sig, „at en betydelig Del af dem udfolder Bestræbelser, der ikke ere væsentlig forstjellige fra Fabritarbejdernes“. Der har derfor været udsendt Exemplarer af Schema A. til nogle af de Kjøbmænd, der i deres Bedrift anvende Daglejere i større Omfang; men de fleste Exemplarer ere modtagne tilbage uden Paategning, og af de udfyldte Schemaer, der bilægges under Nr. III., lader der sig næppe med Paalidelighed uddrage andre Resultater end Arbejdslønnens Størrelse og Arbejdstiden.

Schema B. er affattet i den Grad beregnet paa Landbosforholdene, at det er meget vanskeligt at udfylde det efter Kjøbstadsforholdene. Ifølge de paa Schemaets Bagside givne Dplysninger vil det heller ikke have væsenlig Interessé for vor By. Det vedlægges under Nr. IV.

Schemaet C. har efter den under Nr. V. vedlagte Liste været udsendt til 26 Arbejdsgivere, som hver antoges at bestjæftige 20 Arbejdere; men de fleste af dem have tilbagesendt Schemaet enten med Bemærkning om, at de ikke eller ikke stadig bestjæftige

20 Arbejdere, eller at de ikke kunne give de forlangte Oplysninger, fordi de ere fuldkommen ubekjendte med, hvorledes deres Arbejdere leve i Hjemmet. Ifkun 11 Exemplarer ere tilbageleverede med Paategning, og deraf ere de fleste ufuldstændigt og udfyldestgjørende udfyldte. Dog have enkelte givet gode Oplysninger. De 11 Exemplarer vedlægges under Bilag Nr. VI.

Det af Byraadet selv under Bilag Nr. VII. udfyldte Schema er udfyldt efter bedste Skjøn; men vi kunne ikke undlade at udhæve Bæmseligheden ved paa en tilfredsstillende Maade at udfylde et Schema, som for at give et paa de bestaaende Forhold baseret, virkeligt Resultat, maatte være grundet paa langt fuldstændigere Oplysninger om disse Forhold, end der foreligger eller vi have anset os berettigede til at fremtvinge. Saaledes have nogle af de større Arbejdsgivere, der lønne deres Arbejdere bedst, holdt sig tilbage med at give Oplysninger, og Indvirkningen deraf paa Gjennemsnittet af Arbejdsfortjenesten er umiskjendelig.

2 Exemplarer af Schema C. have været tilstillede Præsterne ved Domsognet og Frue Sogn og ere af disse udfyldte med Hensyn til Ægteffabssforholdene. De vedlægges under Nr. VIII."

^{225/1872} I Overensstemmelse med et Forslag fra Vejudvalget besluttede man at indstille, at der paa Fortegnelse over de ikke private Veje udenfor Landevejenes Klasse i Aarhus Kjøbstads Kommune i Henhold til Lov om Bestyrelsen af Vejvæsenet af 21de Juni 1867 § 6 optages, foruden de paa den ældre Fortegnelse optagne Veje, nemlig:

- 1) hele Vejen bag om Byen fra Randers Landevej til Vesterport og fra Silkeborg Landevej til Mindeport, med Undtagelse af Vejen over Aarhus Møllens Grund, forsaavidt denne er beliggende i Landjurisdiktionen;
- 2) Brendstrup Vejen fra Randers Landevej til Brendstrup Skjel;
- 3) Vejen fra Randers Landevej syd for Bennelyst;
- 4) Vejen fra Munkesport, og
- 5) Vejen fra Vesterport til deres Forening indbyrdes og derfra til deres Forening med Brendstrup Vejen;

endvidere følgende:

- 6) Vejen fra Hads Herredsvejen forbi Svineslagteriet;
- 7) Rystvejen fra Mejlgaadesport til Skolegyde;
- 8) det lille Stykke af Aaby Vejen fra Silkeborg Landevej til Aaby Skjel, og .

9) Møllevejen fra Vesterportvejen til Vejrmøllen. (Se Nærmere Mødet den 21de August.)

^{5/1873.} Fra det ny sammensatte Brolægningsudvalg var modtaget tilbage med nogle Bemærkninger det af det ældre Udvalg udarbejdede, i Mødet den 16de Januar d. A. ommeldte Forslag til en Ombrolægning af Byens Gader.

Byraadet vedtog, i Sammenhæng med den af samme i Mødet den 24de Oktober 1872 tagne Beslutning, at nedsætte et Udvalg for at fremkomme med Forslag til Tilvejebringelse af et Laan til Dækning af Udgifterne ved Ombrolægning, ved Opførelse af et Gymnastikhus for Byens Skoler, et Epidemilokal, en Politistation, Pissoirer, Gangbroer over Frederiksbro m. v.

Idet Raadet gik ud fra den Forudsætning, at det Beløb, der maatte paaregnes til Byens Ombrolægning i et passende Antal Aar, ikke turde sættes til mindre end den i Forslaget kalkulerede Sum c. 50,000 Rd., vedtog det at sende Brolægningsudvalgets Forslag til det saaledes nedsatte Laaneudvalg. Man vedtog, at Laaneudvalget skulde bestaa af 5 Medlemmer, og valgte dertil Borgmesteren, Nørz, Baesø, Spliid og Riisberg.

^{21/1873.} I Henhold til en Indstilling fra Politimesteren vedtog man at indrømme, at det under Konto V 1 b opførte Beløb paa Byens Budget „til Medicamenter“ for Politiets Betjente ogsaa, efter Lægens Ordination i den Henseende, maa anvendes til Bade for Betjentene.

^{30/1873.} Ifølge Markudvalgets Indstilling af 3die Februar bevilgede Byraadet, at der til en extraordinær Afrømning af indtil 65 Kubikfavn af Sandgraven ved Knudrisbakke anvendes et Beløb af indtil 100 Rd., og at Beløbet opføres som Tillæg til Udgiftskonto XVIII 6 b for 1873.

Mødet den 13de Februar.

^{206/1872.} Man vedtog at anmode Stadsingeniøren om at meddele nogle af Justitsministeriet forlangte yderligere Oplysninger angaaende Brandværkets Benyttelse i Brandvæsenets Tjeneste, navnlig om de Ejendomme, der falde indenfor Brandhævnernes Omraade, forinden det resolverer paa Byraadets Andragende om Nedsættelse i det aarlige Brandkontingent. (Se Mødet 20de Marts.)

^{249/1872.} Fra det nedsatte Udvalg var modtaget et Forslag til Vedtægt for bunden Møring i Aarhus Røjstads og til Inddeling af